

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli d. 27 April 1868, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om utfärdande af statsobligationer i ändamål att bereda tillgång till meddelande af lån mot in-teckning i fast egendom.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 267) har Herr A. Sköldberg föreslagit, att Riksdagen måtte besluta att åt Riksgälds-kontoret lemna uppdrag att utfärda på Svenskt språk lydande obligationer till ett belopp af 100 millioner R:dr R:mt, med utfäst 5 procent årlig ränta;

att dessa obligationer ställas på olika valörer, deraf minst halfva beloppet, eller 50 millioner R:dr, på 50 R:drs valör;

att obligationerna förses med räntekuponer för 20 år samt med uppgift om hvad räntan gör för 6 och för 30 dagar;

att obligationerna indelas i serier för att, om så behöfves, kunna bestämma hvilka obligationer, som skola inlösas;

att obligationerna skola, i mån af requisition, utaf Riksgälds-kontoret öfverlemnas till Riksbanken;

att fastighetsegare berättigas hos Riksbanken söka och erhålla lån till fastighetens halfva taxeringsvärde mot aflemnande af inom sagda belopp varande in-teckning i fastigheten och mot förbindelse att å lånet årligen erlægga 5 procent ränta och 3 procent i amortering till dess lånet blir till fullo betaldt, samt att lånet emottages uti stats-obligationer;

att å obligation förfallen räntekupon skall emottagas vid uppbörd och allmän rörelse inom landet i likhet med Statens sedlar; att Riksbanken årligen för inflytande amorteringsmedlen skall inköpa utländska räntebärande obligationer, hvarefter den för dylika obligationer inflytande räntan jemväl skall användas till inköp af utländska obligationer;

att Riksbanken skall utfärda och till Riksgälds-kontoret öfverlemna sedlar, motsvarande värdet af de inköpta utländska obligationerna;

att Riksgälds-kontoret för de sålunda erhållna sedlarne skall inköpa dess utfärdade obligationer, dervid, om sådana ej finnas att köpa, Riksgälds-kontoret eger att genom utlottning bestämma hvilken serie skall inlösas;

att Riksgälds-kontoret skall ega närmare bestämma grunderna för obligationernas utfärdande och inlösande; och

att Riksbanken äfvenledes må ega att närmare bestämma villkoren för låns erhållande och återbetalande.

Sedan Stats-Utskottet, till hvars handläggning ifrågavarande motion blifvit öfverlemnad, begärt att för detta ärendes handläggning sammanträda med Banko-Utskottet, samt deputerade från båda Utskotten blifvit, i enlighet med 47 § Riksdags-ordningen, utsedde, har det sålunda sammansatta Utskottet tagit motionen under öfvervägande och får nu deröfver afgifva yttrande.

Det torde lätt inses att den lånerörelse, hvars inrättande motionären föreslagit, skulle blifva af en särdeles invecklad beskaffenhet. Motionären har dermed, bland annat, afsett att bereda fastighetsegare möjlighet att kunna få fastighetsinteckningar inom egendomens halfva taxeringsvärde placerade i fasta amorteringslån, mot förbindelse för låntagaren att derå erlægga 5 procent ränta och 3 procent i amortering. Lånerörelsen skulle alltså blifva af ungefär enahanda beskaffenhet med den, som bedrifves af Allmänna Hypotheksbanken och de särskilda Hypotheksföreningarne. Men i stället att dessa inrättningar i allmänhet till låntagaren utlemna lånen i kontanta penningar, skulle, enligt motionärens förslag, lånen utgifvas endast i statsobligationer. Dessa skulle åter af Riksgälds-kontoret tillverkas till ett belopp af icke mindre än 100 millioner Riksdaler och af nämnda Kontor till Riksbanken, uppå skeende requisition, aflemnas, utan att Riksgälds-kontoret därför erhöle valuta annorlunda, än i den mån medel genom inbetalningar å de från Riksbanken mot inteckning i jordbruksfastighet meddelade amorteringslånen inflöte. Obligationerna blefve deremot af låntagaren förnytrade till det pris, som för dem kunde erhållas, och finge i följd deraf sannolikt innan kort en dålig kurs. Att ett sådant förfaringssätt skulle skadligt inverka på Statens kredit torde vara alltför uppenbart, oberäknadt det menliga inflytande förslagets genomförande otvifvelaktigt komme att utöfva ej mindre på Hypotheksbankens och Hypotheksföreningarnas

garnes verksamhet, än på Riksbankens rörelse; och Utskottet anser sig, på grund af hvad sålunda blifvit anfördt, böra hemställa,
att ifrågavarande motion lemnas utan afseende.

Stockholm den 27 April 1868.

Fredrik Alexander Funck.

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli d. 27 April 1868, kl. 7 e. m.

Memorial, med förslag till ansvarighetslag för Riksdagens Fullmäktige i Riksgälds-kontoret.

I följd af de, genom antagande af ny Riksdags-ordning, inträdda förändrade förhållanden, hafva åtskilliga förändringar blifvit nödiga i hittills gällande ansvarighetslag för Fullmäktige i Riksgälds-kontoret af den 10 Juni 1841, och sådana påkallas ytterligare deraf, att ansvarsbestämmelserna i nämnda lag i hufvudsakliga delar afvika från hvad i den år 1864 antagna nya Strafflagen är stadgadt rörande ansvar för embetsbrott af Statens embets- och tjenstemän i allmänhet. Af sådan anledning har Stats-Utskottet ansett nödigt att ny ansvarighetslag för bemälda Fullmäktige utarbetas, för att till Riksdagens antagande framläggas, och för detta ändamål begärt sammanträde med Lag-Utskottet, jemlikt 47 § Riksdags-ordningen.

Sammansatta Utskottet, som derefter förehaft ifrågavarande ärende till behandling, har dervid funnit, att de fel och förbrytelser, som omförmälas i 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 7 §§ af berörda ansvarighetslag, alla äro af sådan beskaffenhet, att allmänna lagens ansvarsbestämmelser kunna jemväl derå tillämpas. Föreskrifterna i 9 § af ansvarighetslagen hafva lämpligast sin plats i det särskilda reglementet för Riksgälds-kontoret, der de också redan återfinnas; hvarjemte öfverträdelser af dessa